

● GJENNOMFØRT

Mer bærekraftig fôr til husdyr og fisk – fra idé til marked

PUBLISERT 3. DES. 2021 | OPPDATERT 20. OKT. 2022

Finansieringsordning: Innovasjonsprosjekt

Søknadsfrist: 16. mars 2022, kl. 13.00 CET

Aktuelle temaområder: Temaer på tvers

Målgrupper: Næringsliv

Støttegrenser: minimum kr 10 000 000

Antatt tilgjengelige midler:

Kr 58 000 000. Midlene kommer fra Forskningsrådet. I tillegg lyser vi ut en ikke-definert ramme fra Innovasjon Norge, Enova og Siva.

Prosjektvarighet: 24-36 måneder

Last ned alle filer ▾

Viktige datoer

2. feb. 2022: Åpen for søknad

16. mars 2022: Søknadsfrist

1. okt. 2022: Tidligste tillatte prosjektstart

1. apr. 2023: Seneste tillatte prosjektstart

1. apr. 2026: Seneste tillatte prosjektslutt

Formål

Formålet med utlysningen er å bidra til å akselerere utviklingen av bærekraftig fôr til husdyr og fisk. Bedrifter kan søke om midler til prosjekter med en realistisk plan for å bringe innovative løsninger fra idé og ut i markedet. Utlysningen er et samarbeid mellom Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Siva og Enova.

En bedrift - sammen med minst én annen samarbeidspartner (bedriftspartner) eller én eller flere FoU-leverandører – skal samarbeide om å utvikle den nye løsningen og/eller den nye fôringrediensen. I evalueringen av søknaden vil vi vurdere konsortiets sammensetning og egnethet.

Støtte til forsknings- og utviklingsarbeidet kommer fra Forskningsrådet og Innovasjon Norge. I tillegg vil Siva legge til

rette for å nødvendig test-/verifiseringsinfrastruktur i katapult-sentrene. Sivas eiendomsavdeling kan bistå ved behov for utvikling av industritomter og oppføring av industribygg. Sluttkunden som skal ta i bruk den nye løsningen, vil også kunne kvalifisere for senere finansiering fra Enova.

SNARVEIER

↓ **Om utlysningen**

- ↓ Hvem kan søke?
- ↓ Hvem kan delta i prosjektet?
- ↓ Hva kan du søke om støtte til?
- ↓ Økonomiske rammer

↓ **Aktuelle temaområder**

- ↓ Temaer på tvers

↓ **Praktiske opplysninger**

- ↓ Krav til utforming
- ↓ Vurderingskriterier
- ↓ Behandlingsprosedyre

Om utlysningen

Hvordan skal dere gripe an søknadsprosessen?

- Les denne utlysningsteksten nøye.
- Gå sammen med partnerne i konsortiet og skriv en prosjektbeskrivelse og sett opp et budsjett for prosjektet.
- Søknaden skal sendes inn via Forskningsrådets søknadsportal, Mitt nettsted. Der oppretter dere en **elektronisk søknad** (dere kan opprette søknad fra og med 2. februar), fyll inn administrative opplysninger i henhold til veiledningen for søknadsprosessen og legg ved de obligatoriske vedleggene: Prosjektbeskrivelse, budsjett, partneropplysninger og CV-er.
- Ta gjerne kontakt med oss i prosessen. Vi ønsker å ha dialog med mulige søkere. Dere kan kontakte utlysningens team, se [kontaktinformasjon](#).
- Send søknaden innen onsdag 16. mars 2022 kl. 13.00. Vi anbefaler å trykke på send-knappen så snart dere har fylt inn informasjon i det elektroniske søknadsskjemaet. Dere kan revidere og trykke send så mange ganger dere ønsker frem til fristen. Vi kan ikke se søknaden før fristen er utløpt.

Vi oppfordrer søkere til å komme i tidlig dialog med utlysningens team for rådgivning om prosjektet er innenfor utlysningens tema og kriterier, eller dersom dere har andre spørsmål.

Utløsningen er et samarbeid mellom Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Enova og Siva. Formålet er å få gode løsninger raskere ut i markedet samtidig som nytt og eksisterende næringsliv utvikles. Prosjekter som får finansiering, skal bidra til

at miljøvennlige løsninger blir utviklet og tatt i bruk for i neste omgang å bidra til vesentlige kutt i klimagassutslipp i Norge og internasjonalt. Løsningene må være skalerbare og prosjektet må ha en realistisk tilnærming til hvordan løsningen skal tas i bruk i industriell skala. Vi vil følge aktørene gjennom hele utviklingsløpet – fra idé til marked.

For prosjektene som vil bli finansiert innebærer dette:

- én søknad fra bedriftene og samordnet beslutning om støtte for hele utviklingsløpet, fram til løsningen er klar for kommersialisering
- at dere får tett oppfølging av prosjektene og en sterk koordinering mellom Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Siva og Enova

Utlysningen finnes bare på norsk.

Hvem kan søke?

En bedrift må stå som søker på vegne av konsortiet. Bedrifter som skal motta støtte må være registrert i det norske foretaksregisteret. Utlysningen er ikke åpen for søknader fra næringslivsorganisasjoner.

Hvem kan delta i prosjektet?

Et prosjekt skal utføres av en bedrift - sammen med minst én annen samarbeidspartner (bedriftspartner) eller én eller flere FoU-leverandører (forskningsorganisasjoner) – som i samarbeid utvikler en ny løsning eller produkt. Prosjektet skal stimulere en helhetlig verdikjede og inkludere testing av produktet hos en første kunde/fôrprodusent. Sett sammen det konsortiet som gir det beste prosjektet.

Utenlandske samarbeidspartnere kan inngå i prosjektet, men innsatsen deres vil ikke være utløsende for finansiering. Merk at det er et krav at prosjektet skal bidra til verdiskaping og kunnskapsutvikling i Norge. Vi gjør dere oppmerksom på at for å kunne kvalifisere for Enovas ordninger må prosjektet også gjennomføres i Norge.

Hva kan du søke om støtte til?

Dere kan søke om støtte til å dekke faktiske kostnader som er nødvendig for å gjennomføre prosjektet. Prosjektansvarlig skal hente inn opplysninger om kostnader fra samarbeidspartnerne i prosjektet. Disse kostnadene skal legges inn i kostnadsplanen under den kostnadstypen de tilhører.

Dere kan søke om støtte til:

- personal- og indirekte kostnader
- innkjøp av FoU-tjenester fra institutt- og UoH-sektoren
- utstyr (leie/avskrivning instrumenter og utstyr)
- andre driftskostnader (inkl. materialer etc. til prototype/pilot og anskaffelse av testmateriale)

Dere finner detaljert og viktig informasjon [om hva budsjettet skal inneholde](#) på nettsiden.

I tillegg kan dere søke om ev. investeringsstøtte fra Enova.

For mer informasjon om hva dere kan få støtte til og om hvordan statsstøtteregelverket legger føringer for hva og hvem vi kan støtte, se avsnitt "Forutsetninger for tildeling av støtte" lenger ned i teksten.

Statsstøtte

Denne utlysningen omfatter flere støtteordninger som er meldt til EFTAs overvåkningsorgan (ESA). Finansering og støttegrad vil bli beregnet for det enkelte prosjekt og den enkelte støttemottaker, og reguleres i henhold til statsstøtteregelverket og hvordan de enkelte ordningene som tas i bruk er notifisert:

- Støtte fra Forskningsrådet tildeles i henhold til EUs gruppeunntaksforordning (Kommisjonsforordning 651/2014 av 17. juni 2014) artikkel 25. Ordningen skal praktiseres i tråd med EØS-avtalens statsstøtteregler. Herunder skal vilkår og begreper tolkes i tråd med korresponderende vilkår og begreper i støtteregele.
- Støtte fra Innovasjon Norge tildeles fra ordningene Miljøteknologiordningen og Bioøkonomiordningen. Tildeling skjer i henhold til statsstøtteregele som følger av gruppeunntaksregelverket (GBER), med hovedvekt på artikkel 25 (støtte til FoU). Utfyllende informasjon finnes på Innovasjon Norges nettsider.
- Støtte fra Siva gis til katapult-sentrene etter det til enhver tid gjeldende statsstøtteregelverk for ordningen Norsk katapult.
- Støtte fra Enova tildeles innenfor notifiserte eller innmeldte ordninger - all informasjon om hjemmelsgrunnlaget for disse ordningene er samlet på Enovas nettside Rettslig grunnlag for Enovas støtteordninger.

Ved eventuell motstrid mellom utlysningen og statsstøtteregele, skal sistnevnte ha forrang. Av samme grunn kan også utlysningen bli justert.

Forutsetninger for tildeling av støtte

Støtte kan ikke gis til foretak som ikke har oppfylt krav om tilbakebetaling etter en forutgående beslutning fra ESA/EU-kommisjonsbeslutning der støtten er erklært ulovlig og uforenlig med det indre marked. Støtte kan heller ikke gis til foretak i vanskeligheter i EØS-rettslig forstand, med mindre foretaket ikke var i vanskeligheter per 31.12.2019, men ble et foretak i vanskeligheter i perioden 1.1.2020–31.12.2021. Da kan det likevel få støtte.

- Utlysningen er meldt som støtteordning til EFTA Surveillance Authority (ESA) og har referanse GBER/42/2022/R&D&I (riktig referanse kommer snart).
- Bedriftene i prosjektet må avgi egenerklæring som bekrefter at de er berettiget til å motta statsstøtte.
- Tildelt statsstøtte på 500 000 euro eller mer vil bli publisert i "Register for offentlig støtte".

Når prosjektansvarlig vet at prosjektet får bevilgning, må den informere eventuelle samarbeidspartnere som er børsnoterte eller har søkt om å bli tatt opp til handel på børsen, slik at de kan vurdere om tildelingen av prosjektmidler er børs sensitiv informasjon.

Les mer [om statsstøtteregelverket](#).

Finansiering

Et prosjekt får støtte til utviklingsløpet fram til løsningen er klar for å tas i bruk kommersielt for første gang, gitt at milepælene nås. Søker må på forhånd sannsynliggjøre og dokumentere god økonomisk sikkerhet for sin del av finansieringen.

Kostnadsgrunnlaget dere sender inn i søknaden og i budsjettmalen vil danne grunnlaget for støtte til FoUdelen av prosjektet. Støtten tildeles da under et av **Forskningsrådets** og/eller **Innovasjon Norges** og/eller **Sivas** virkemidler.

Siva vil legge til rette for nødvendig test-/verifiseringsinfrastruktur i katapult-sentrene. Sivas eiendomsavdeling kan i tillegg støtte utvikling av industritomter og etablering av nødvendig industribygg. Søknad om slik støtte kan sendes til Siva etter at hovedsøknaden er sendt inn.

I tillegg vil den første industrielle realiseringen av løsningen kunne vurderes opp mot Enovas virkemidler. Støtte fra **Enova** kan gis til den som skal investere i løsningen og som realiserer miljøgevinsten. Slik støtte tildeles under miljøstøtteregelverket, som har andre regler for tildeling av støtte enn regelverket for støtte til FoU. Investeringsstøtte kan kun gis til prosjekter som gir en miljøgevinst sammenliknet med en alternativ investering, og det er en merkostnad forbundet med å ta i bruk den mer miljøvennlige løsningen.

Det samlede kostnadsgrunnlaget og kontantstrømmen for investeringen vil normalt ikke være klart på søknadstidspunktet, men avklares som et resultat av utviklingen i de første fasene i prosjektet. Prosjekter som trenger investeringsstøtte må derfor supplere med ytterligere, konkret informasjon om investeringen før videre finansiering kan innvilges. Enova kan først vurdere prosjektet for støtte når denne informasjonen er innsendt.

For å bli vurdert for støtte fra Enova til en senere investering må dere sende en egen søknad til Enova. Investeringsprosjektet må også oppfylle vilkårene for støtte under et av Enovas programmer.

Prosjekter som underveis i prosjektgjennomføringen ikke når de omforente milepælene, vil ikke få videre finansiering. Disse prosjektene kan eventuelt søke videre finansiering gjennom Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Enovas ordinære utlysninger.

Økonomiske rammer

Det lyses ut inntil 58 millioner fra Forskningsrådet og en ikke definert ramme fra Innovasjon Norge, Siva og Enova.

Minimum søknadsbeløp per søknad er 10 millioner kroner.

Aktuelle temaområder for denne utlysningen

Temaer på tvers

Mer bærekraftig fôr til husdyr og fisk – fra idé til marked ✓

Med denne utlysningen vil Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Siva og Enova støtte arbeidet med å akselerere utviklingen av mer bærekraftig fôr til husdyr og fisk. Utlysningen retter seg mot realisering av fôrkilder og ingredienser, som i full industriell skala vil gi et betydelig bidrag til å dekke norske fôrbehov og selvforsyningsgrad. Målet er fôr med lavere CO₂-utslipp enn dagens alternativer, og som også scorer godt på andre bærekraftsindikatorer.

Hvilken utfordring må dere svare på

Tilgang på fôringredienser som er bærekraftige og som samtidig dekker dyrenes helse, ernærings- og velferdsbehov er en av de største utfordringene innen husdyrhold og fiskeoppdrett.

Importerte innsatsfaktorer til kraftfôr for husdyr og fisk er en av de viktigste årsakene til CO₂-utslipp og andre negative miljøpåvirkninger som tap av biomangfold. Utslippene kan knyttes både til produksjonen av råvaren, til foredlingsleddet og til transport. Eksempler på alternative innsatsfaktorer som har vært foreslått inkluderer blant annet ingredienser basert på mikroorganismer eller insekter, høsting av nye marine ressurser eller bioforedling av ulike typer biomasse slik som gress eller skogressurser.

Dette er prosjektene vi ønsker å støtte

Utlysningen er åpen for ambisiøse prosjekter som skal realisere innovative teknologier og løsninger for produksjon av innsatsfaktorer til fôr. Målet er å bidra til at det utvikles fôr til husdyr og fisk som er mer bærekraftig enn dagens alternativer. Når vi skal vurdere bærekraft i søknadene vil vi legge til grunn at prosjektet leverer vesentlig på viktige ambisjoner knyttet til bærekraft, som

- reduksjon av klimagasser
- ivaretagelse av sunne økosystemer og biomangfold
- forebygging og bekjempelse av forurensing
- overgang til en sirkulær økonomi

I søknaden må dere beskrive, sannsynliggjøre og kvantifisere så langt det er praktisk mulig hvordan prosjektet vil bidra til mer bærekraftige innsatsfaktorer til fôr enn dagens alternativer.

Prosjektet må være nyskapende og ha teknologisk risiko knyttet til gjenstående forsknings- og utviklingsutfordringer. Løsningene dere presenterer, må være skalerbare og prosjektet må ha en realistisk tilnærming til hvordan løsningen skal tas i bruk i industriell skala. I søknaden må dere beskrive og kvantifisere, så langt det er mulig, konkrete markedsbehov og sannsynliggjøre et betydelig norsk verdiskapingspotensial. Forretningsmulighetene for involverte partnere må være

beskrevet og sannsynliggjort.

Prosjektet skal stimulere en helhetlig verdikjede og inkludere testing av produktet hos en første kunde/fôrprodusent. I søknaden må dere beskrive hvordan dere med prosjektet skal dokumentere at produktet er fysisk og ernæringsmessig egnet og ivaretar dyrevelferd. Hvis det er relevant, skal dere i søknaden beskrive hvordan prosjektet skal sikre en regulatorisk godkjenning for produksjon, testing og bruk av produktet. Vi har en forventning om at innovasjonen skal ha et eksportpotensial.

Praktiske opplysninger

Krav til utforming

Du kan endre og sende inn søknaden flere ganger fram til søknadsfristen. Vi anbefaler at du sender inn søknaden så snart du har fylt ut søknadsskjemaet og lastet opp de obligatoriske vedleggene. Når søknadsfristen går ut, er det den versjonen av søknaden som ble sendt inn sist, som vi behandler.

- Søknaden og alle vedleggene skal skrives på norsk eller engelsk.
- Alle vedleggene skal være i PDF-format.

Obligatoriske vedlegg

- Prosjektbeskrivelse på maks 12 sider. Bruk standard mal som du kan laste ned nederst på siden.
- CV for prosjektleder. Bruk gjerne malen som du kan laste ned nederst på siden.
- Mal for budsjett. Bruk standard mal som du kan laste ned nederst på siden.
- Mal for partneropplysninger. Bruk standard mal som du kan laste ned nederst på siden (blir publisert snart).

Søknader som ikke oppfyller kravene over vil bli avvist.

Valgfrie vedlegg

- CV for sentrale deltakere i prosjektet.
- Forslag på inntil tre fagekspertes som antas å være habile til å vurdere søknaden.

Vi vil ikke vurdere dokumenter og nettsider det lenkes til i søknaden, eller andre vedlegg enn dem som er spesifisert over. Vær nøye med å laste opp riktig vedleggstype, siden det ikke er lagt noen tekniske begrensninger på hva slags maler det er mulig å laste opp i søknadsskjemaet.

Vurderingskriterier

Se eget vedlegg [*Beskrivelse av søknadsprosess og evalueringskriterier for utlysningen Mer bærekraftig fôr til husdyr og fisk - fra idé til marked*](#) for nærmere beskrivelse av hvordan søknaden vil bli vurdert. Alle søknadsdokumenter vil deles med Innovasjon Norge, Siva og Enova. Ved innsending av søknad samtykker du til dette.

Vi vurderer søknadene i lys av formålet med søknadstypen og etter disse kriteriene:

Forskning og innovasjon | IP-Pilot

Innovasjonsgrad

Innovasjonshøyde er et uttrykk for hvor original og nyskapende idéen er, sammenliknet med eksisterende løsninger, i et internasjonalt perspektiv. Med innovasjon forstås verdiskapende fornyelse, og den planlagte løsningen må derfor være mer bærekraftig/bedre/billigere/enklere enn dagens alternativer.

Panelet skal vurdere det foreslåtte prosjektet mot:

- konkurrerende løsninger i markedet
- alternative måter å løse problemet på

Innovasjonsområder:

- nye eller forbedrede teknologier/løsninger/tjenester
- nye eller forbedrede prosesser
- nye forretningsmodeller

Forskningsgrad og forskningens innovasjonsrelevans

Forskningsgrad er et uttrykk for i hvilken grad prosjektet frembringer ny kunnskap av betydning for den faglige utviklingen innenfor de områdene som forskningen omfatter og er relevant for prosjektets mål. Det må fremgå at prosjektet tar utgangspunkt i status på forskningsfeltet.

Forskningsgraden vurderes mot disse punktene:

- forskningens bidrag til faglig utvikling
- forskningens relevans for innovasjonen
- demonstrert kunnskap om status på forskningsfeltet
- prosjektets betydning for utdanning som kan bidra til å realisere innovasjonen

Virkninger og effekter | IP-Pilot

Nytteverdi for utvikling og produksjon av bærekraftige fôringredienser

For denne utlysningen er samfunnsmessig nytte i form av nye bærekraftige fôringredienser slik det fremgår av kriteriene nedenfor helt vesentlig. Vi forventer at prosjektet skal gi et betydelig bidrag til norsk selvforsyning av mer bærekraftig fôr. I tillegg vurderer vi også andre samfunnsmessige effekter (dvs. nytte ut over gevinstpotensialet for partnere i prosjektet).

Vi vurderer:

- potensialet for produksjon av føringredienser med vesentlig bedre bærekraftsprofil enn dagens alternativer. Når vi skal vurdere hvor godt dere svarer på dette med bærekraft i søknadene, vil vi legge til grunn at prosjektet leverer vesentlig på viktige ambisjoner knyttet til bærekraft, som:
 - reduksjon av klimagasser
 - ivaretagelse av sunne økosystemer og biomangfold
 - forebygging og bekjempelse av forurensing
 - overgang til en sirkulær økonomi.
- om løsningen kan realiseres i en skala som gir signifikante bidrag til fremtidige norske forbehold og betydelig samfunnsgevinn i form av økt bærekraft og nasjonal selvforsyning. Søknaden må derfor beskrive, sannsynliggjøre og kvantifisere så langt det er praktisk mulig hvordan prosjektet vil bidra til mer bærekraftige innsatsfaktorer til for enn dagens alternativer.
- hvorvidt prosjektet har samfunnsnytte og verdiskaping ut over det som er nevnt over, sammenliknet med konkurrerende løsninger, for eksempel nye arbeidsplasser, eksportpotensial eller positive ringvirkninger for andre sektorer

Verdiskapingspotensial for bedriftspartnere

Verdiskapingspotensialet for bedriftspartnere er et uttrykk for de forventede økonomiske gevinstene for bedriftspartnerne etter gjennomført industrialisering og kommersialisering.

Vi skal vurdere om prosjektet vil bidra til varig økt økonomisk lønnsomhet og styrket konkurransekraft for bedriftene.

Potensialet skal vurderes opp mot de samlede kostnadene ved industriell realisering. Vi forutsetter at realiseringen i forventet/realistisk skala blir vellykket.

Verdiskapingspotensialet kan fremkomme som:

- ny omsetning
- reduserte kostnader
- økning eller opprettholdelse av konkurranseevne

Gjennomføring | IP-Pilot

Gjennomføringsevne

Gjennomføringsevne er et uttrykk for i hvilken grad samarbeidspartnerne samlet sett anses å kunne gjennomføre prosjektet på en god måte:

- Bedriftene/konsortiet har tilstrekkelig faglig, organisatorisk og teknologisk kompetanse og kapasitet til å gjennomføre prosjektet frem til investeringsbeslutning for industriell realisering.
- Bedriftene har tilfredsstillende eierskap, styre og ledelse.
- Prosjektet er godt forankret i strategier og hos styre/ledelse.
- Bedriftene har en realistisk plan for fullfinansiering av prosjektet.
- Prosjektet fremstår gjennomførbart ut fra:
 - prosjektplan, inklusiv arbeidspakker, fremdriftsplan og leveranser
 - budsjett og ressursinnsats
 - målbare milepæler

- tilgang på råvarer og energi gjennom prosjektfasen
- tydelig markedsforståelse
- håndtering av immaterielle rettigheter (hvis relevant)
- plan for involvering av regulatoriske myndigheter (hvis relevant)
- plan for håndtering av angitte usikkerheter/risiko
- plan for innhenting av evt. offentlige tillatelser, dersom dette ikke er på plass

Realisering og spredning av innovasjonen

Plan for realisering av innovasjonen er et uttrykk for i hvilken grad realisering og spredning av innovasjonen ut over prosjektet fremstår som gjennomførbart ut fra disse punktene:

- Det er sannsynliggjort et definert marked for løsningen, både nasjonalt og internasjonalt. Markedet bør være kvantifisert så langt det er mulig.
- Bedriftene/konsortiet har en realistisk plan og gode forutsetninger for å få innpass og ha konkurransekraft i markedet.
- Bedriftene/konsortiet har en troverdig forretningsmodell for prosjektet og for videre spredning av innovasjonen.
- Det kan sannsynliggjøres at det vil finnes tilgjengelig råvarer (og energi) for å realisere innovasjon i en skala som søker har beskrevet under verdiskapingspotensial.
- Innovasjonen og kunnskapsgrunnlaget har positive ringvirkninger for andre norske verdikjeder eller bransjer.

Behandlingsprosedyre

Se eget vedlegg for nærmere beskrivelse av hvordan søknaden vil bli vurdert - [Beskrivelse av søknadsprosess og evalueringskriterier for utlysningen Mer bærekraftig fôr til husdyr og fisk - fra idé til marked.](#)

Vi forventer å publisere hvilke søknader som får bevilgning sommeren 2022.

Last ned maler

	Mal for prosjektbeskrivelse - Mer bærekraftig fôr til husdyr og fisk - fra idé til marked.docx	
	Template for CV.docx	
	Mal for budsjett - Mer bærekraftig fôr til husdyr og fisk - fra idé til marked.xlsx	
	Mal for partneropplysninger for bedrifter.docx	

★ OBLIGATORISK VEDLEGG

Last ned alle maler

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.